

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețuri

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu post'a în laintrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — în străinatate pe 1 anu 10 fl. s'eu 22 franci; pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIUL

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 64.

Sibiu, 9/21 Augustu 1878.

Anulu I.

Din Bucovin'a. *)

Multe eveneminte s'au petrecutu și se petrecu în Bucovin'a, dara bucovinenii dormu. Greu somnu! și tristu va fi momentul desteptarii!

Că o radia de sôre, ce se lupta cu multimea negurilor unei fortune, asia se pare a se lupta și aici simtiulu de adeverata viétia nationala-romana cu simtiulu celu amortitu, putredu, molipsitoriu de indiferentismu. Si Dómnne! radi'a este o scanteia, dara negur'a-i unu colosu!

Poporulu de rendu se trece, fiindu prad'a miseriei materiale. Junimea inteligenta 'si fréca puterile june prin lupta pentru cele trebuincioase ale dilei. Si ce facu cei de soiu? Dormu! . . . Josu miseri'a din nesciintia, susu pecatele indiferentismului.

Ici colea vedí că se misca câte o ânima binevoitoare, se opintesce, se jertfesce, dara unde-i imitarea? Sunetu golu în desiértu.

Laudabila este întreprinderea unoru amici adeverati ai poporului, cari recunoscându — 'si sant'a datorita de a preveni miseri'a materiale, nationale, s'au constituitu în societate, cu scopu de a duce pe bietulu nostru poporu pe o cale mai buna prin invetiaturi și sfaturi nimerite, și asia a-i asigura celu pucinu încâtva esistenti'a viitoare.

Societatea respectiva publica si o foia intitulata: „Amiculu poporului” care ese odata în două luni. Din numerulu întâiu alu acestei foi estragu aici următoarele:

„Societatea a facutu în Cernauti o gradina de pomi, din care au se se dea comunelor gratis pomisiori oluiti. Totu în acea scôla de pomi se voru invatia baietani dela sate la oluitu.

Pentru semintie bune de gradina, care se voru imparti totu fara plata între comune, este asemenea îngrijitu în această gradina.

Spre a invatia pe poporu, cum are se 'si îndrepte scaderile în purtarea economiei, se voru tienea mai apoi adunari, unde i se va arata pe campu, în pometu și în gradina, pe langa casa și de aseminea, cum au se se faca lucrurile.

*) Că cei ce suntemu datori multu Bucovinei de înainte cu 29 de ani, tienemu deschise colónele noastre pentru afaceri din acea frumoasă tíera; dorimu inse din sufletu, că acelea se fia multu mai înbucurătoare decâtu acestea de acilea si decâtu mai tóte câte se publica în „Osten” din Vien'a. Red.

Foisiór'a „Observatoriului“.

Pavilionulu pe apa.

Novela de: Théophile Gautier.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Urmare.)

Kuan si Tu cu tóte că ei nu visasera nemica se mirau de această incapatinare, casatoria fiindu de ordinaru o ceremonie contra careia tineri n'au o prea mare îndaratnicie; isi inchipuiu că această resistenta venea din cauza vre unei inchinaciuni precugetate, inse Cin-Sing nu curta nici-o féta și nici unu tineru nu se preumbla dealungulu grilagiului lui Ju-Kiuan. Câteva dile de observare au fostu de ajunsu pentru ca se convinga pe ambele familii despre această. Dómnna Tu si dómnna Kuan crediura mai multu ca ori candu în marele destinate prevestite prin visurile lor.

Cele doua name se dusera, fia-care în parte se consulte pe idolulu din templulu lui Fo, acestu edificiu frumosu cu coperisiulu înaltu și boltitu, cu ferestre rotunde stralucindu de aur și lacu, captusitu cu placi, ornatu cu catarte pe care falfaia stéguri de metase cusute cu chimere si balauri, umbritu de arbori seculari de o grosime monstruosa. Dupa ce au aprinsu chartie aurita si parfumi înainte idolului, acesta respunse dómnei Tu că margaritariulu 'i trebuie iaspisulu si dómnei Kuan, că iaspisulu 'i trebuie margaritariulu si că numai unirea loru ar potea delatura dificultatile. Pucinu multumite cu acestu respunsu echivocu, cele doua femei se reintórsera acasa, fara se se fi veditu la templu, mergându pe drumuri diferite; nedomerirea loru acumu era si mai mare ca mai înainte.

Se întempla odata ca Ju-Kiuan se se radieme cu cotulu de grilagiulu pavilionulu campestru tocmai la óra candu Cin-Sing de cealalta parte facea totu lucrulu acela. Tempulu era frumosu, nici-unu noru nu întuneca cerulu, ventulu nu batea nici câtu se tremure frundia,

Totu acestu scopu urmaresce societatea si prin fói'a de fatia, care va esi totu dupa două luni, éra mergându trebile bine, si mai adesea. Ea va vorbi despre neajunsurile economiei si ale moralei poporului, si cum se potu delatura aceste neajunsuri.

Fiindu-că societatea isi da tóta silinti'a se ajunga la scopulu numitu, de aceea doresce că poporulu dela tíera se bage în sama această fói'a si s'o latiasca dupa potintia. Ea va esi la 1 Maiu, Iuliu, Septembre, Novembre, Ianuariu si Martiu si se va trimete membriloru acestei societati gratis, ér' celoru ce nu voru fi membri, cu pretiulu de 1 fl. 50 cr. pe anu.

Contribuirea membriloru societatii este pe anu numai 2 fl. v. a. si-aru fi de doritu, că acele comune, care inca n'au intratu cá membri, se între. Ele aru capata gratis pe langa această fói'a si alte carti, cari le va da societatea la tipariu. Societatea se va sili cu ajutoriulu lui Dumnescu, ca se îndrepte starea cea durerósa a poporului dela sate. Inse cu câtu sporiulu ce 'lu va face societatea, va fi mai mare, cu atâtu voru fi necesarie si midiolóce mai multe.

Acuma numera societatea 400 de membri, ale caroru contribuiuri inse nu sunt atâtu de regulate, ca se se póta cere dela ea lucruri mari.

Unuia singuru póte se-i vie greu se dea 1 fl. 50 cr. pe anu, dara la o comuna intréga va veni pe anu celu multu unu cruceriu pe omu s'eu si mai pucinu.

Unulu s'eu altulu póte va dice: Ce-mi folosesce fói'a această, déca nu potu ceti?

Este adeveratu; dara în fia-care comuna voru avé bunavointi'a domnii parochi, invetiatori, scriitori, dascali s'eu alti cari sciu a ceti, se cetésca si se esplice economiloru cele ce voru sta în această fói'a.

Deci se cautamu a îndrepta binele materiale si morale alu poporului dela tíera „cu poteri unite” dupa devisa înaltulu nostru monarhu, éra dela voi, iubiteloru comune, se cere se sprijiniti societatea intrandu cá membri.

Din cele dise până aci se vede destulu de claru, ca mai filantropicu nu póte se fia scopulu unei societati. Dara întrebú, putése-va sustiene această societate? Afla-va ea sprijinu materiale si

nici unu cercu nu se întindea pe suprafatia apei ce era mai neteda ca oglinda. D'abea déca în jocurile sale vre unu crapu prin sariturile sale facea se se nasca unu cercu care se pierdea iute. Arbori de pe tiermurile lacului se ogliuau în apa atâtu de esactu, încatu iti venea se te indoiesti înainte imaginei s'eu a realitati, s'aru fi potutu dice, că este o padure plantata cu verfulu în josu ale carei radacini erau acelé'si cu ale unei paduri cufundate în apa; o padure care s'aru fi inecatu pentru vre-o nemultumire de amoru; pestii se paréu că inóta prin frundisiu si că paserile sboru prin apa. Ju-Kiuan petrecea privindu această transparentia minunata, candu aruncandu'si privirile pe partea lacului învecinatu cu zidulu, zari reflectulu pavilionulu opusu ce se întindea până acolo strecuranduse prin boltitura arcadeloru.

Ea nu dase până acumu niciodata atentiune acestui jocu de optica, care acumu o surprindea si o interesa. Ea distingea stelpi cei rosi, frisele sculptate, vasele cu musietielu, moristele aurite si déca refractiunea nu le aru fi resturnatu, ea ar fi potutu ceti sententiele scrise pe table. Inse aceea ce o punea în cea mai mare mirare, era că vedea, redimata de balconu într'o positiune în tocmai ca a ei o fiintia care 'i semena astfelu, că de nu ar fi venitu din cealalta parte a bassenului ar fi crediutu că este a ei proprie: era umbra lui Cin-Sing si déca s'ar pareca curiosu ca unu baiatu se fia luat dreptu féta, vomu respunde că Cin-Sing din cauza caldurei 'si scosese bonetulu seu de licentiatu, că era tineru de totu si n'avea inca barba; trasurile sale delicate, fatia 'i curata si ochii lui cei stralucitori potéu lesne se dea nastere ilusiunei, care de altcun dura fôrte pucinu. Ju-Kiuan dupa misicarile ânimei sale recunoscú indata că aceea imagine copiatu în apa nu era a unei fete tinere.

Până atuncea crediuse, că pamentulu nu coprindeu fiintia creata pentru densa si adesea ea dorea se aiba la dispositiunea ei unu diolcailui Fargana, cari facu o mie de miluri pe di, pentru ca se'lu caute în spaciurile imaginare. Ea 'si inchipua, că era desparechiata

morale de ajunsu? Dà Dómnne! Dara eu unulu me indoiescu, din următoarele cauze:

Uniculu institutu curatu nationalu la noi este: „Societatea pentru cultur'a si literatur'a romana în Bucovina.” Si unde ajunsese această societate în anii 1876 si 1877? Indiferentismulu membriloru de siguru ar fi adus-o la nimicire, de cumva comitetulu n'ar fi prevenitu această crisa prin prudenti'a sa. Dreptu dovada despre această estragu aici din „Raportulu anuale 1878” alu susu numitei societati următoarele:

„Starea trista si durerósa, în care ajunsese societatea noastră prin apathi'a multoru membri, descrisa de comitetu cu cuvinte patrunditoare în ultimulu seu raportu, nu produse efectulu doritu asupra inimelor récite de negur'a particularismului si a indiferentismului nationale. Grijele tempului si interesele personale, celu pucinu reu întielese, inca totu mai apasa asupra spiritului nationalu în tíer'a noastră si nu 'lu lasa a se destepta din amortial'a produsa de imprejurari fatale. Nu este, nu póte se fia lipsa de simtiu nationalu si patrioticu. Proba invederata si societatea noastră, care, inaugurata cu entusiasmu, luase unu sboru atâtu de înbucuratoriu; ci numai orbecarea nefericita prin întuneculu perniciosu respanditu si pe la noi prin ideile destructive ale materialismulu si indiferentismului importatu cu spoitur'a civilisatiunei supraficiale, ii s'a lungitu în calea prosperarei sale. Prin această cetia omoritoare totu inca nu póte strabate afundu lumin'a datătoare de viétia spiritului adeveratu nationalu, unicu salvatoru pentru popóre; lumin'a, care inviosându cu caldur'a sa recreatoare simtiementulu umanu, e în stare se reculéga poterile sdruncinate prin separatismu, si încordandu-le prin solidaritate incurajătoare, se le dea aventulu puternicu ce învinge tóte obstacolele.

În speranti'a mangaitóre de unu viitoriu mai fericite, comitetulu s'a veditu necesitatu a întrebuintia tóta precautiunea si prudentia intru a conserva societatea, adoperandu-se din tóte poterile a o scóte din namolulu deficitului distrugatoriu. Inainte de tóte comitetulu s'au adresatu de nou si în diferite moduri către acei membri, cari nu-'si mai achita contribuirile anuali, aducându-le aminte cu respectuóse rugaminti si indemnari, că se binevoiésca a solvi datorii'a de onóre, ce-au contractato fatia cu societatea dintr'unu nobilu simtiementu patrioticu

pe această lume si ca nu va cunósce niciodata dulcétia casatoriei. Nici-odata, 'si dicea ea, nu voui consacra lentilia de apa si alisma pe altariulu stremosiloru mei si voui petrece singura printre duzi si ulmi.

Vediundu ea aceea umbra în apa întielese, că frumsetia ei avea o sora s'eu mai bine disu unu frate. Departe de a fi suparata pentru această ea se simtia fôrte fericita; orgoliulu, mandri'a ei de a se crede unica ceda repede amorului, pentru că din momentulu acela chi-aru ânima Ju-Kiuanu fu legata pentru totu-deauna; o singura privire schimbata nu într'unu modu directu, ci prin simpla reflectiune ajunsese pentru această. Se nu acusamu pentru această pe Ju-Kiuanu de usiurintia; a se inamora de unu baiatu dupa reflectulu seu . . . nu este o nebulie? Inse afara de o lunga frecventare, care se permita a se studia caracterele ce vedemu mai multu decâtu atâtu la ómeni? Unu aspectu cu totulu esterioru, asemenea celui reflectatu de oglinda si nu este óre particularitatea tinerelor fete de a judeca ânima unui viitoru barbatu dupa smaltiulu dintiloru sei si dupa taiatura unghiloru?

Cing-Sing zarise si elu această frumsetie admirabila: visesu eu óre fiindu trésu? se întreba elu. Acea figura incantătoare, care straluce subtu cristalulu apei trebuie se fia formata din radiele argintii ale lunei într'o nópte de primavara si din celu mai pretiosu parfumu alu floriloru; cu tóte că nu o amu veditu nici-odata o recunoscú, că ea este aceea, acarei imagine e sapata în sufletulu meu, frumoasa necunoscuta careia 'i adresesu tóte poesile mele. Cin-Sing ajunsese până aci cu monologulu seu, candu audi vocea tatalui seu care 'lu chiama.

„Fiulu meu,” 'i dise elu, „ti se propune prin mediolocirea lui Wing, amiculu meu, o casatorie fôrte bogata si fôrte convenabila. O tinera féta în ale carei vine curge sange imperatescu, acarei frumsetie este celebra si care posede tóte calitatile cerute pentru a face fericitu pe sotulu ei.”

(Va urma.)

si nationalu. Dara tóte apelurile au ramasu mai fara nici-unu efect. Dreptu dovada despre acésta sunt restantiele membrilor, cari la finea anului 1877 s'au urcatu la enorm'a suma de 6027 fl. si 54 #. Spre a scapa de acésta umilire nationala si spre a regula intr'unu modu definitivu positiunea aceluor membri, cari din diferite cause nu si-au achitatu datori'a càtra societate, comitetulu s'a simtitu necesitatu a face de nou intrebuintiare de dreptulu si datori'a sa, respicate in §. 20 p. 3 alu statutelu, si a eschide, respective a declara perderea calitatii de membru éراسي a 8 domni, in virtutea §. 12 p. 3 pentru neimplinirea datorintieloru de membri ai societatii conformu §. 11 p. 3 si §. 5, dandu prescriptiunei restantiele loru in suma de 1114 fl."

Asia continua a lamenta numitulu „Raportu“ inchieindu cu cuvintele: Mai bine pucini si buni, decâtu multi si indolenti. Si comitetulu declara fara sfiala, ca va procede asia pana la fine, departandu dela corpulu viu alu societatii tóte membrele amortite, care periclitéza insasi viéti'a intregului organismu."

Sub imprejurari cá cele descrise pana aci, auspiciile pentru viitoriulu Bucovinei sunt destulu de triste. Puneti-ve deci bucovinenilor cari veti ceti aceste linii, puneti-ve man'a pe ánima si cugetati cá nu-i departe tempulu, candu cu totii vomu fi siliti se dicemu in privintia vietii nationale: „Acum dimite pe sierbulu teu Dómné, cá vediura ochii mei peirea nóstra produsa prin noi insine.“ Dara ca se nu ajungemu aceste tempuri de osanda, la lucru cu totii, cu puteri unite! Morariu.

Suvenire dela adunarea generale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

(Urmare si fine.)

Candu ajunseramu la Ciseru una din comunele romanesci mai mari ale Selagiului, unde fuseramu intempinati de bravulu si inteligentele dn. notariu J. Popu, ni se anuntia, cá in opidulu Crasn'a avemu se fimu óspetii domnului pretoru Nagy Domokos, ori-cáti ne-amu afla in numeru! Dara vomu intardia? Numai incape intrebare. Abia ajunsi in Crasn'a, dn. pretoru ne intemina calare. Parintele dsale ne asteptá la pórtá, éراسي dómni'a soci'a dsale ne recepú in salónele sale cu gratiositate propria dómneloru inaltiate mai pre susu de prejudetiele din epoc'a nóstra. Doue mese incarcate de mancari alese si delicate, de vinuri patriotice infocate ne-ar fi potutu aduce in tentatiune de a ne uita de scopulu caletoriei nóstre, mai alesu candu toastele ridicate in ambele limbi isi succedea neincetatu. Ne scularamu; ni se deschise pórt'a, inse sub conditiune, cá la întórcere se ne asiediamu éراسي la aceleasi mese in ori-ce parte a dilei s'aru intempla. Facia cu acea ospitalitate, noi ardeleni abia ne poteamu reculege vediendu marea diferentia dintre viéti'a sociale a „nationalitatiloru din Ardealu“ si intre cea „din Selagiu.“ „Patientia,“ ni s'a disu, „veti mai vedea si alte diferentie; cá-ci in Simleu are se ve ofere ospitalitatea sa si poporatiunea magiara cu magistratulu in frunte. Ceea ce la voi ardeleni e regula intristatória, in Selagiu este esceptiune si vice-versa. Urgiile vóstre dintre magiari cu romanii si cu sasii noi le cunóscemu mai multu numai din audite si din câteva esemple ce avemu in unii magiarii emigrati incóce din comitatele transilvane. Noi inca disputamu adesea ferbinte unii cu altii; dara nu ne maniamu. Vedeti pe acestu solgabirau Nagy D.? De candu este aci, a induplecatu pe romanii in 10 comune cá se 'si faca scóle, dintre care câteva de materialu solidu (pétra, caramida). Cere dela elu totu ce nu lovesce in lege si iti va inplini totu, fóra a te intreba ce limb'a vorbesci. Vedi cá densulu si parintele seu vorbescu limb'a nóstra cum se cade.

Óre-cáti pretori vomu fi avendu noi cum este celu din Crasn'a, si din contra- cáti cá celu cumplitu dela Vintiulu de josu? Dara se lasamu comparatiunile neplacute.

Lectorii nostrii cunoscu din alte corespondentie, cu cáta solemnitate au fostu primiti membrii comitetului si ceilalti óspeti ardeleni in Simleu. La més'a comuna, dupa cele siese toaste strictu oficiale, adeca dupa retragerea presidiului, se audiré anume din partea óspetiloru magiari toaste de colóre politica si nationale, precumu au fostu alu dlui parochu reformatu Nagy László*) alu dlui proprietariu Szikszay, la care succesera explicatiuni cátu se póte de precise din partea romanilor. Un'a din consecentiele aceluor explicatiuni fu ca dn.

Szikszay, renumitu Archeologu si istoriu, invitá pe secretarii comitetului afara la mosii'a sa, cá se le arate colectiunea de anticitati romane adunate din Selagiu „cá totu atátea documente despre adeverat'a origine romano-italica a romanilor“, precum sustiene dsa in termini cathegorici. Déca secretarii nu s'au potutu folosi astadata de ocaziunea de a vedé acelea colectiuni, celu mai betranu inse 'si dete cuventulu, cá va profita de ospitalitatea dlui Szikszay in anulu viitoriu. Dsa inse doresce se védia la sine si alti barbati romani de sciintia anume pe dnii Cipariu, dr. Gr. Silasi, I. M. Molvanu. Dealt-mentrea la més'a data luni de càtra rev. sa dn. vicariu Al. Barboloviciu a mai fostu vorba de acea colectiune archeologica.

— Frumosulu monumentu de granitu asediatu asupra remasitieluor pamentesci ale neuitatului martiru Simionu Barnutiú in comun'a vecina Bocsia, era se fia desvelitu in alta di, dupa inchiderea siedintieloru adunarei generale; inse din caus'a unor greutati mai alesu tehnice, acea solemnitate se amaná pana in Augustu 1879.

In altu Nr. vomu comunica unele discursuri pronuntiate de càtra dn. vicariu. Tóte celelalte momente demne de inregistratu le lasamu in grij'a dlui Ios. Vulcanu, zelosulu si laboriosulu redactoru alu „Familiei.“ Aci mai adaogamu, cá adunarea gener. luá decisiune si pentru infiintiarea de expositiune pe viitoriu. —

De pe campulu de resbelu.

Acuma in fine recunoscú si foile oficióse ale gubernului austro-ungaru precum si pensionari fondului de dispositiune, cá ocuparea Bosniei si Hertiegovinei au fostu reu inscenata, cu poteri nesuficiente si ca s'au calculatu cu factori falsi. Ele acusa si inputa gubernului turcescu perfidia si falsitate, amenintia cu resbunare si represalii pe Serbi si pe Muntenegrini, déca voru cutesa se dea ajutoru insurgentiloru si provóca cu voce tare pe gubernulu austro-ungaru se realisesse cu o óra mai 'nainte o mobilizare generala.

Intr'aceea diplomati'a austro-ungara intrebuintéasa tóte mediulócele possibile ca sa induplece pe gubernulu turcescu se incheie multu dorita si asteptata conventiune pentru ocuparea provincieluor cedate Austriei la congresulu din Berolinu. Acela inse afla nenumerate preteceste pentru amanarea si neperfectionarea acelei conventiuni. Nici chiaru prandiulu diplomaticu pe care l'au datu ambasadorulu austro-ungaru la Constantinopole, comitele Zichy in onórea ministriloru turcesci n'au fostu in stare se infranga apathi'a si resistinti'a loru si nici se ineece in vinu de siampanie esentiala deferentia de principii, care ecsista intre conceptiunea austro-ungara si cea turcésca relativu la ocuparea aceluor provincii. Turci'a nu voiesce se recunósca odata cu capulu dreptulu de ocupare nelimitata si mai pucinu de aneasare alu Austro-Ungariei asupra aceluor provincii. Prin atitudinea acésta ecuvoca a gubernului turcescu, insurgenti incuragiatu profita tempu ca se se concentrese, se se inarmese, se isi inmultiasca numerulu prin voluntari, cari concurgu din tóte partile, se se organisese bine pentru ca se póta resista atacului ofensivu alu armatei austro-ungare. Asteptatusau óre buni nostri compatrioti unguri la o purtare atátu de neamicabila din partea iubitiloru frati Turci, pentru cari mai deunadi graugata se se angajese in lupta cu Russi'a si cu Romani'a si déca cerea trebuintia chiaru cu Europ'a intréga? Dara óre ce voru fi dicendu densi acuma, candu au aflu cá in taber'a hagiului Loja si subtu comanda lui s'au luptatu oficiari poloni si unguri, cari ca emigranti au fostu intratu in serviciile militare ale Turciei? Curíosa si amara ironie a sórtei, ca se vedemu de si nu pentru prima óra luptandu-se frati in contra fratiloru. Acésta era se se intemple si in 1866 candu cu faimósa legiune unгурésca a generalului Klapka si consorti.

Nedisponendu de spaciulu necesaru pentru ca se potemu inregistra tóte combinatiunile si tóte detailurile, care circuléza despre cele ce se petrecu in provinciele resculate, ne vomu margini a resuma in urmatórele evenimentele cele mai momentuóse asia precum ni le comunica scirile telegrafice sosite de patru dile incóce.

In urma raporturile tramise din partea comandantulu trupeluor de ocupare f. z. m. Philippoviciu despre intalnirea avuta cu Hafiz Pasia se constata pana la evidentia, ca cu nahomedani resculati s'au asociatu ca la vreo 30 batalióne trupe turcesti regulate si ca au tranportatu in Bosni'a si au inpartitu mari cantitati de arme si munitiune. Insurgenti au ocupatu positiuni la hanulu Bilovacu

in sudu-ostu dela Buzovaca, in frontu cu Zenitia unde se adasta la lupte.

In Banjaluca, va se dica in spatele armatei de ocupare, garnisón'a austriaca a fostu atacata in 14 l. c. de càtra insurgenti, cari dupa o lupta scurta au fostu respinsi. Mustesiarifulu si Pasia, precum si crestini amenintiatu s'au refugiatu in castelu la trupele austriace.

Dela divisiunea a XX subtu comand'a generalului Spapáry au sositu scirea telegrafica la Vien'a, ca in 16 l. c. au fostu atacatu inainte de amiédi in positiunea sa dela Doboj, de càtra o considerabila potere inamica si ca suferindu pierderi insemnate au respinsu tóte atacurile. Prin acésta scire se constata dara in modu autenticu, ca insurgenti se simtu destulu de tari pentru ca se tréca la ofensiva si ca divisiunea lui Szapáry se afla intr'o retragere defensiva spre malulu dreptu alu riului Bosna. Spre intarirea divisiunei XX s'au mai indreptatu inca si alte doua regimente din Ungari'a si adeca regimentele Rodici si principele Wasa.

Despre unu atacu pe care lau avutu unu batalionu din divisiunea XVIII Ioanoviciu cu bande de insurgenti, care s'au formatu la spatele acestei divisiuni si ii amenintia lini'a de retragere si comunicatiune cu Dalmati'a, ii se scrie lui „N. f. Presse“ din Mostaru urmatórele: „Majorulu Kalicky au fostu tramisu spre recunóscre si au avutu a se lupta la Liubinje cu cete de insurgenti; compani'a 8 din regim. de inf. Nr. 32 subtu comand'a capitanului Medved tramisa spre Liubinje, a fostu atacata la Ravnice de unu mare numeru de insurgenti si respinsa. Alte 5 companii ale aceluasi regimentu, care au alergatu intr'ajutoru dela Stolac n'au potutu face alta decâtu se redice pe cei morti si raniti si se adune restulu companiei a 8, care au fostu sdrobita cu totulu, asia încátu au mai ramasu numai 30 feciori si 1 oficiaru. In urma enormului numeru de insurgenti, care au apparutu la spatele divisiunei Ioanoviciu, se indreptéasa cu tóta iutiela intariri.

Maiestatea Sa imperatulu isi au ecsprimatú deplina sa multumire pentru purtarea si bravur'a de pana acuma a trupeluor de ocupare afluatóre pe campulu de resbelu.

Acuma se constata si aceea, ca in luptele din urma au participatu si voluntari serbi si montenegrini, alaturi cu turci si cu crestini resculati.

Surprindiatoriulu faptu, ca crestini se lupta cu acelasiu focu si entusiasmu ca si mahomedanii in contra trupeluor austriace se esplica astadi prin aceea inpregiurare, ca domni feudali turcesti, adeca beii si spahii au emancipatu pe toti iobagii loru crestini, cu conditiune, ca se faca comuna cauza cu ei si se se opuna alaturi cu ei ocuparei austriace. Inimicitia intre crestini si turci s'au prefacutu, prin acelu faptu intro aliantia solidara de ofensiva si defensiva, incheiata intre fosti iobagi si boieri privilegiati. Prin acésta concessiune facutu la tempu, turci nu numai ca s'au intaritu moralmente, ci au si castigatu dieci de mii bratie viguróse si decstere, care acuma sciu ca se luptu pentru mosi'a si pámentulu loru éراسي nu pentru ale boerulu loru tiranu.

In fine constatamu, ca fierberea si agitatieuna spiriteluor la intregu elementulu slavu, atátu din peninsulu balcanica, si la celu dela fruntariile Austriei, cátu si la cele aflatoru in imperiulu dualisticu au ajunsu la unu gradu, care ne indreptatieste a ne astepta la o proclamare de solidaritate a tuturoru acestoru elemente fatia cu mandatulu de ocupare alu Austriei. Cu ce resultatu? Acésta o vomu vedea in scurtu tempu. Slavi sunt fórté bine preparati, totu asia de bine disciplinati si sciu lucra in secretu, iute si bine.

— Scirile mai noua sosite aicea astadi in 21 l. c. ne spunu ca: in 19 divisiunea Szapáry au fostu de nou atacata la Doboj si ca au respinsu ataculu. Din cuartirulu generalu se telegraféasa, ca in 17 Augustu dupa luarea Visocci trupele austriace avendu a suporta o lupta de mai multe óre cu insurgenti in giurulu castelului si apoi intrandu in Serajevo, dupa unu masacru de strade la care au luatú parte si femeile si insurgenti raniti, s'au arboratu intre aplaocele trupeluor si alu poporatiunei crestine stindardulu austriacu pe castelulu dela Serajevo. Pierderile sunt considerabile si de o parte si de alta.

Romani'a.

Scirea cea mai inportanta ce ne aducu diarele din Bucuresci este demobilizarea pe 5 Aug. st. v. a armatei concentrate in decursulu resbelului. Mandri, serbatoriti si iubiti de natiunea intréga eroii dela Plevna, Grivitia etc. se reintorcu pe la caminele loru se isi revédia parinti, se isi inbraciosiesse socia

*) Secuiu din Transilvani'a.

și se își sarute copilasi pe carii nu iau vedutu de multu și alu caroru doru ilu simtia di si nóptea.

— In diarele din capitala decurge totu vechia disputa între partida liberala și între opozițiune. Actualmente se discuta întrebarea, déca Romani'a luandu Dobrogea renuntia prin acésta la drepturile sale legitime asupra Basarabiei séu nu. Liberali dicu ca nu, éra opozițiunea afirma ca da și ca Dobrogea o ia în schimb pentru Basarabia.

„Romanulu“ au început a publica procesulu locuitorilor din Darabani, care este fôrte instructiv și interesant. Este vorba de aceea afacere scabrôsa, care au facutu atâta sange reu și au revoltatu pe „Aliantia israelita,“ candu greculu Cimara au pusu pe ômenii sei se ciomagésca pe jidani aflatori la Darabani. Din actele procesului se constata pâna la evidentiă ca organele guvernului n'au avutu nici unu amestec cu acésta afacere regretabila și intempestiva.

Totu in „Romanulu“ cetimu următoarele:

M. S. Domnitoriulu a binevoitu, prin intervențiunea dlui Lachmann, corespondinte militar, a comandá dlui pictor Schônberg, in Vien'a, cinci tablouri istorice din campani'a anului trecut. Aceste tablouri repesinta faptele cele mai insemnate si anume: 1. Ataculu asupra redutei Griviti'a in diu'a de 30 Augustu; 2. bombardarea Vidinului in diu'a de 15 Maiu; 3. visitarea redutei Griviti'a de catra Maria Sa; 4. prim'a intalnire a Mariei Sale cu Ghazy Osman-pasia in momentul capitularii si 5. trecerea Dunarii de către armat'a romana. D. Lachmann, care a avutu onôrea a fi primitu in mai multe renduri de Maria Sa presintandu schitiile acelor tablouri, se afla acum in Vien'a unde staruiesce că tôte acele 5 tablouri se fia reproduce in tipariu de uleiu, dupa insasi vointi'a M. Sale, care dorește că faptele militare ale Romanilor se pôta fi vedute de întrég'a natiune, că si de straini. Tablourile originale se lucrêza de celu antaiu artistu in acésta ramura, recomandatu de academi'a de Bele-Arte si o multime de persône din Romani'a, între cari si d. maresialu alu Curtiei, cari au trecut prin Vien'a si au visitatu atelierulu, au remasu incantate la vederea lucrarilor. Afara de aceste tablouri se lucrêza chiaru acum portretele Mariilor Loru in marime naturala si in acelasi timp se face reproducerea dupa unu tablou esecutatu de pictorulu Volkers, din Düsseldorf, care repesinta pe M. S. Domnulu in fruntea unui regimentu de calarasi in momentul atacului. Pictorulu d. Schônberg, care deja mai inainte a avutu multe insarcinari din partea imperatului Austriei, este vestitul artistu alu tablourilor „alu fresco“ din marele arsenalu din Vien'a, tablouri cari storceu admiratiunea tuturor strainilor, cari trecu prin Vien'a. Numitul artistu, a carui specialitate este pictur'a bataliilor, a luat parte in tóta campani'a trecuta, in calitate de artistu specialu alu diarielor illustrate anglése, in cuartirulu diviziunei IV romane si e de prisosu a mai vorbi de talentulu seu, pe câtă vreme a fostu onoratu de Maria Sa cu o comanda atâtu de insemnata, ceea ce valoreza cu atâtu mai multu de ôre ce e cunoscutu, ca atâtu M. S. Domnitoriulu, câtu si M. S. Dômn'a Elisabetha au o deosebita cunoscintiă de arta. Cu chipulu acest'a nu numai clasele de susu, dér' chiaru si cele de mediulocu voru poté se-si procure cu unu pretiu fôrte moderatu aceste tablouri, esecutate într'unu modu atâtu de demnu, cum pôte n'au fostu alte in Romani'a. D. Lachmann a dobanditu inalt'a autorizare, că o parte din produsulu vendiarii acestoru tablouri se fia destinata in folosulu veduveloru si orfaniloru soldatiloru romani cadiuti in bataia. Aceste tablouri, care voru avé o marime de aprôpe 1 metru cu inaltimea corespundietóre, voru fi cea mai nemerita podôba in ori-ce casa romana, de ori-ce rang in societate, si cu pucinele mediulôce, cu care 'si va procurá cineva întréga colecțiune, séu numai unulu din tablouri, a caroru reproducere se bucura de inalt'a protectiune a eroului conducatoriu alu vitezei armate romane se va contribui la respandirea loru, asia ca pe de-o parte ori-ce romanu séu strainu va poté vedé cu ochii gloriôsele fapte ale armatei romane într'unu modu esactu si fara esageratiune, ér' pe de alt'a stim'a si admiratiunea lumii întregi nu va poté decâtu se crésca.

In „Monitoriulu Romaniei,“ cetimu următoarele: „Escelenti'a Sa D. de Radovitz, transmisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu Majestatiei Sale Imperatorelui Germaniei, Rege alu Prussiei, insarcinatu cu politic'a esteriôra, in lips'a Altetiei Sale principele de Bismark si Escelentiei Sale d. de Bülow, a comunicatu la 23/4 curentu 1878, dlui G. Varnavu-Litenu, agentu diplomaticu alu Romaniei, copia autentica a tractatului din Berolinu. Reproducemu aci not'a oficiala, prin care ne-a fostu facuta comunicatiunea acestui tractatu:

Ministeriulu afaceriloru straine.

Berolinu, 4 Augustu 1878, Referandu-se la not'a din 13 Iuliu curentu si conformandu-se unei hotarari a congresului, subsemnatulu transmisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu Majestatiei Sale Imperatului Germaniei, Rege alu Prussiei, are onôre de a inaintá pe langa acést' dlui Litenu, agentu diplomaticu alu Inaltimei Sale Principelui Romaniei, o copia a tractatului dela Berolinu, certificata că întocmai cu originalulu, rogandulu se binevoiesca a transmite acésta anecea guvernului Inaltimei Sale Principelui Romaniei.

Schimbulu instrumentelor ratificarei disului tractatu, s'a facutu la 3 ale acestei luni între Germani'a, Austro-Ungari'a, Franci'a, Marea-Britanie, Itali'a si Russi'a. Cátu despre Sublim'a Pôrta, instrumentele sale de ratificare n'au potutu fi expediate la timp, déra ambasadorulu Turciei a fostu autorisatu de a declará ca Majestatea Sa Sultanulu a ratificatu tracta-

tulu, ca Ea 'lu socotesce valabilu din diu'a de 3 Aug. curentu, si ca schimbulu instrumentelorur turcesci de ratificare se va face in termenul de cincispredece dile.

Subsemnatulu profita de acésta ocaziune pentru a reinoi dlui Litenu asigurarea prea deosebitei sale consideratiuni.

(Semnatu) Radovitz.

— Diariulu opoitionalu „Pressa“ din 5 Aug. st. v. ne aduce scirea ca doui natabili unguri ar fi venitu dilele acestea in capitala, dintre care unulu deputatu si altulu membru alu casei magnatiloru. Ei au trasu la hotelulu de Boulevard. Se dice ca ar fi venitu cu o missiune ôre-care. Si acésta este unu semnu alu tempului in care traimu!

Protocolulu Congresului dela Berolinu

(Urmare.)

Principele Gorciacoff observa, ca într'o siedintia precedentă a demonstratu deja ca despăgubirea oferita principatului era suficienta, ca Dobrogea compensa cu prisosu cesiunea Basarabiei si ca de altu-mintrelea Romani'a pastréza Delt'a Dunarei. Altetia Sa isi explica greu in cé sensu generositatea Russiei ar potea se se exercite, de ôre-ce Dobrogea s'ar mari in pagub'a principatului bulgaru deja atâta de multu redus. Principele Gorciacoff dorește celu pucinu a cunósce ce teritorie se au in vedere.

Presedintele întreba déca Inalta Adunare este de parere ca discutiunea liniei de traseu trebuie se se faca in siedintia plenara.

Principele Gorciacoff esprima dorintia ca acésta cestiune se fie terminata in presenta siedintia. O discusiune urmata in detaliu, in senulu unei comisii, ar fi prea incéta: ar fi preferabilu a se hotari pe data chiaru cu pretiulu vre-unui actu de generositate din partea Russiei.

Comitele Siuvaloff, spre răspunsu la cererea de o concesie mai mare ce a fostu adresata guvernului seu de d-nu prim-plenipotentiaru alu Franciei, de acordu cu colegii sei din Austro-Ungari'a si Itali'a si sprijinita de restulu Europei, crede ca trebuie a declara, ca Russi'a s'a purtat deja generosu oferindu o provincie, care întrece cu 3.500 kilometre patrâte întinderea Basarabiei si care presinta inca 150 kilometre de tiermu dunareanu si unu litoralu importantu pe Marea-Négra: déca insa Romani'a dorește a obtienea inca ôre cari localitati in cari elementulu romanu s'ar afla, déca nu in majoritate celu pucinu destulu de compactu, plenipotentiaru Russiei au ôre care latitudine pentru o asemenea combinatiune. Dela Rasova pâna la Silistria, este o fasie de pamentu pe care poporatiunea romana este destulu de numerosă, si Escelentia Sa crede ca in triumphiulu ce plăca dela resaritu de Silistra spre a atinge fruntaria actuala, ar potea se fie consimtită o ôre-care sporire de teritoriu de catre guvernulu seu.

Principele de Bismarck dorește, ca si principele Gorciacoff ca acésta cestiune se pôta fi terminata astadi; ar fi fericitu déca sporirea propusa, si a carei acceptare ar garanta unanimitatea congresului in favôrea independentiei romane, ar satisfac pe Romani. De alta parte, opera congresului n'ar potea fi dupa opiniunea sa durabila, precum a observat'o déjà, déca ar subsista unu simtiementu de demnitate ranitu in politica viitoare a unui mare imperiu, si ori-care ar fi simpatia sa pentru statulu romanu, alu carui suveranu apartiene familiei imperiale a Germaniei, Altetia Sa nu trebuie se se inspire de câtu in interesulu generalu care consiliaza de a da o noua garantie pazei europene.

D. Waddington esprima din nou dorintia ca Mangalia pe Marea-Négra se fie coprină in noua fruntarie: o discutiune se angajadia între plenipotentiaru asupra traseului liniei in care comitele Corti dorește ca Silistra se fia coprină, precum si asupra termeniloru cari ar potea se 'i indice esactu întinderea.

Comitele Siuvaloff, spre a satisfac dorintia D-lui prim-plenipotentiaru alu Francei, da citire redactiei următoare:

„Avendu in vedere presintia de elemente romane, plenipotentiaru russi consimtu a prelungi frontiera Romaniei in lungulu Dunarei plecandu dela Rasova in directia Silistrei. Punctulu de fruntarie pe Marea-Négra se nu tréca dincolo de Mangalia.“

Acestu textu, care implica ca Mangalia este asiadiata dincôce de fruntaria romana, este acceptatu de congresu.

D. prim-plenipotentiaru alu Fraaciei multiameste D-loru plenipotentiaru ai Russiei ca a bine-voitu a intra in calea indicata de densulu.

Lordulu Salisbury cerendu ca insula Sierpiloru se fie adaogata sporiei concedata Romaniei, plenipotentiaru Russiei declara ca consimtu la acésta.

Presedintele, resumandu rezultatele discutiei, constata ca unanimitatea Inaltei Adunari recunósce independentia Romaniei sub conditii analoge cu cele impuse Serbiei, si afara de acésta sub conditia ca Romani'a se primiésca, in schimbulu Basarabiei, Dobrogea augmentata de linia alu carei traseu s'a determinatu.

Caratheodory-Pasia citește propunerile următoare:

„1. Tributulu actualu alu Romaniei va fi capitalisatu si suma va fi versata in tesaurulu otomanu într'unu termenul de . . .

„2. Romani'a va suporta o parte din datori'a otomana proportionala cu veniturile teritoriului ce 'i va fi definitivu anexatu,

„3. Pentru totu teritoriulu cedatu, Romani'a este substituita drepturiloru si obligatiuniloru Sublimei Porti in ceea ce privese întreprisele de lucrari publice si altele de acelasi felu.“

Presedintele observa ca congresulu nu pôte discuta aceste cestiuni in siedintia plenara, si congresulu decide tramitera propuneriloru D-lui prim-plenipotentiaru alu Turciei la comisia de redactie.

Caratheodory-Pasia avendu in vedere cestiunea de indemnitate indicata in 1-iulu alineatu alu articolului V din tratatulu de San-Stefano, observa ca, articolele tratatului nefiindu acceptate ca obligatorii de Romani'a care, prin urmare, nu pôte reclama beneficiile stipulate de ele, ar trebui se se suprima clausule eventuale inserate in favôrea ei. Aceea a indemnitatiei este din acestu numeru precum si aceea a drepturiloru Romaniloru in imperiulu otomanu. Escelentia Sa cere dara ca articolulu V, se fia redus la prima frasa, adeca la recunóscearea independentiei principatului.

Lordu Salisbury aproba acésta propunere, si presedintele crede ca in adeveru aceste cestiuni particulare ne facendu nici cum parte din obiectulu discutiiloru congresului, remanu de desbatutu între Turcia si principatulu romanu.

Congresulu decide ca finele 1-lui alineatu alu articolului V este suprimatu.

Unu schimbu de idei are locu asupra celui de alu 2-lea alineatu între lordulu Salisbury, d. Desprez si comitele de Saint-Vallier, din care resulta ca scopulu acestei dispositii ar fi de a asigura beneficiulu jurisdicției si protectiei consulare supusiloru romani din imperiulu otomanu. Inalta adunare este de parere de a lasa acestu aliniatu pe séma comisiei de redactie.

(Va urma.)

Correspondentie particulare ale „Observatoriului“.

Solnocu-Doboca, 8 Augustu 1878.*) Domnule Redactoru! Luni in 5 ale l. c. merseiu la Gherl'a — la marturia. Pe cale 'mi veni in minte, că tocma pe diua aceea érá ficsata alegerea de deputatu la diét'a din Pest'a; éram deci fôrte curiosu a vedé ténut'a romaniloru, respective a inaltului si luminatului cleru romanu — gr.-cat. din Gherl'a facia cu acelu actu — per exellentiam magiario-constitucionalu! si acésta cu atâtu mai virtosu, că cetisemu in Nr. 56 alu „Obs.“ doue telegrame dela Gherl'a — tramese la conferenti'a romaniloru din Sibiu, in care se dede „in numele Romaniloru din giurulu Gherlei“ ecpresiune dorintiei „de a se decide remanerea in opozițiune passiva“, si „de a persiste in passivitate solidara etc.“

Ajunsu in Gherl'a indata m'am si informatu dela unu cunoscutu alu meu — „passivistu“, că întregu capitolu romanu gr.-cath. cu episcopulu in frunte au fostu déjà la urna si au votatu pentru candidatulu guvernului Bogdán Iakab alu carui contracandidatu fu Molnár Antal.

Totu asemenea facura si ceilalti preoti si profesori cari erau din întemplare in Gherl'a, precum se dicea de fric'a episcopului — afara de doui insi, cei mai tineri, cari séu că voira a se tienea de conclusulu conferintiei dela Sibiu, séu că fura lasati afara din numerulu alegatoriloru.

Intrebandu dupa caus'a acelei procederi straine a gherleniloru, 'mi se raspunde numai aceea ce sciamu cu toti din esperientia de tôte dilele, că episcopii, canonicii, membrii consistoriiloru, protopopii si preotii subventionati se temu tare se nu'si pérda ajutoriele ce le vinu dela statulu si chiaru episcopii'a.

Dar' mai curiôsa mi se parú portarea preotului dela San-Margit'a — Ales. Mic'a, fostu prof. si redactoriulu „Scôlei“ in Gherl'a, carele inca merse la Gherl'a pentru a cortesi, a vot'a si a toasta pentru Bogdan Arménulu? Va se dica Mic'a n'a voitu se remana indereptulu usiurelului seu rivalu — Ales. Bene — v.-protop. San Margitei, — carele nu destulu că compromise caus'a romaniloru la Fizesiu prin Decembre a. tr. cu ocaziunea restauratiunei municipale, respective a alegerei membriloru — la adunarea comitatului, dar' acuma alerga in ruptulu capului — venturandu-si brânulu — celu rosiiu de 2—3 metri — la Ineu — unde toastase si verbuase pentru candidatulu gubernamentalu — cu zelu si cu caldura, nu că de pre catedr'a profesoralu din Gherl'a; unde câtu a fostu 2—3 ani, nu 'lu pré dorea capulu nici de scól'a, nici de sermanii elevii, nici de metóde!

Acuma precepu, pentru ce merite capetase acest'a brânulu rosiiu într' alu douilea anu alu preotiei.**)

Eca, domnule Redactoru! dorinti'a romaniloru din giurulu Gherlei — espressa aci prin fapte, er' nu prin telegram'a bravului si zelosului redactoru alu „Predicatoriului“, carele singuru din Gherl'a isi sciú cauta placerea si petrecerea adeverata la adunarea asociatiunei in Simleu, er' nu — la comediele — armeniloru din Gherl'a.

Totu asemenea scire amu si despre cealalta preotie din acestu ténutu. Mai tóta cu pucine exceptiuni a luat parte la alegeri, precum scrie si coresp. dvôstra in Nr. 59 alu „Observatoriului“.

Comentariulu si-lu faca fia-care lectoriu, eu am voitu numai a consemna actulu spre invetiú séu orientare — urmatoriloru!!

De altumintrea, numerulu alegatoriloru romani dela Gherl'a este, precum sunt eu informatu, numai de vreo 30, carii prin urmare nu voru face sup'a lui Tisza nici mai grasa nici mai macra.

Asia întielegu pre la noi si respectéza cei chiamati conclusele si consiliile barbatiloru, pre cari ii dóre — de sôrtea — poporulu romanu!!

Secerisiulu s'a incheiatu si economii nostri se lauda fôrte bine cu grâulu „Multiumita lui D-dieu, — ii audi dicundu, că dupa atâti ani rei — ne a datu si unulu bunu.“ Secâr'a si ordiulu inca n'au lasatu nemicu de doritu. Papusioliulu séu cucurudiulu, precum si viniele se aréta fôrte roditoare; numai fenerile s'au cam palitu că-ci s'au facutu totu cam printre ploi. Pepinarii nu se pre lauda, asia numit'a „rode“ — strica reu pepinii. Altcum tempulu e fôrte favoritoriu.

*) Acésta correspondentia vine că adaosu la cele comunicate dupa „P. Napló“, in „Obs.“ Nr. 62.

**) In adeveru, brânele rosii au ajunsu la ambele confesiuni prea preste mesura comune si eftine.

— (Diu'a de 18 Augustu), care este diu'a nasceri Maiestati Sale imperatului Franciscu Iosif I au fostu serbata prin o serenada a muziceii militare data sambata séra. Domineca garnison'a au asistatu in plaine parade la o misa de campanie celebrata pe campulu de exercitiu inaintea casarmelor celor mari. In bisericele tuturor confessiunilor s'au celebratu cu tota solenitatea câte unu Tedeum. In onórea dilei escel. f. m. l. bar. Ringelsheim, comandantulu militar alu Transilvaniei, precum si dlu prefectu si comite alu natiunei sasesci F. Wächter au datu prandiuri oficiose la care au fostu intr'unita crema societatiei militare si civile din locu.

— („Monitoriuu oficialu“) din Vien'a d. d. 11 Augustu publica urmatoriulu biletu autografu alu Maiestati Sale imperatului:

„Iubite principe Auersperg! Calatoria fiului Meu principelui de coróna archiducele Rudolf la Praga au fostu intimpinata in totu decursulu ei si anume inlauntru regatului Boemie, prin manifestari generale si sincere de lealitate pentru Mine si cas'a Mea si serbatorésca primire ce ii s'au facutu principelui de coróna

in capital'a tiei, au probatu de nou intr'unu modu pentru Mine forte inbucuratu lealele sentimente ale locuitorilor ei.

Pentru tote aceste probe de iubire si fidelitate manifestate si cu acésta ocaziune pentru Mine si principele de coróna, Imi esprimu deosebita Mea recunoscintia si caldurósa Mea multamire.

Aceasi recunoscintia o esprimu si pentru amicabile primire, care Mi s'a facutu in dilele trecute din partea poporatiunei din Teplitz.

Te insarcinesu, se aduci acésta la cunoscintia publica.

Vien'a, 9 Augustu 1878.

Franciscu Iosif m. p.

— (Ministeriulu romanu) au adresatu prin Monitorulu oficiale calduróse multumiri dlui M. G. Stanescu, din Brasiovu, pentru ofert'a de l. 754 b. 65 ce au facutu pentru cumparare de arme.

— (Necrologu.) Brasiovu, 2/14 Augustu 1878. Ecaterin'a Cepescu nascuta Vasile Obrescu, impreuna cu fiulu seu Demetriu Cepescu ingenieur, gineri Carolu Gärtner ingenieur sup., Constantinu Nicolau comerciantu, fratele repausatulu Barbu. Cepescu comerciantu, cumnat'a Zoe Danielopolo, nepotii si nepótele repausatulu, cu anim'a sfasiata de doliu anuncia trecerea din vietia a iubitului sociu, tata, socru, frate, cumnatu si mosiu Deme-

triu Cepescu, comerciantu, comissionaru si speditoru la Timisiu, care in anulu etatii sale alu 74-lea, alu fericitei sale casatorii alu 46-lea, astadi la 11½ ore a. m. dupa o rapida bóla (asthma) si-a redatu blandulu seu suflatu in man'a Creatoriului. Remasitiile trupesci ale defunctului se voru petrece la locul de eternu repaosu din cas'a rece, in cimiteriulu dela Sf. Nicolae Vineri in 4/16 Augustu la 3 ore p. m. — Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuvantata!

— (Disertatiuni de doctoratu plagiate.) In numele facultatiei filosofice din Tübingen, actualulu decanu alu acelei facultati, profesorele dr. Sigwart face cunoscutu tuturor universitatilor, ca unu candidat de doctoratu anume Milan P. Ioanovicu auscultantu la tribunalulu reg. din Esseg in Ungari'a, au tramisu sub titluri false doua tese alu caroru autoru nu era elu. Acésta aru fi unu nou surugatu pentru promovarile la gradulu de doctoru in absentia!

Cursulu monetelor in val. austr.

Vienna, 20 Augustu.

Galbinii imperat. de aur	fl.	5.51 cr.
Moneta de 20 franci	„	9.27 „
Imperialu rusescu	„	9.30 „
Moneta germana de 20 marce	„	12.10 „
Sovereignu englesi	„	12.— „
Lira tureésca	„	11.— „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„	100.80 „

Nro. 2389 — 1878.

(32) 2—3

Escriere de Concursu.

1. La unu stipendiu de 400 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, séu din partea cea mai mare a studiilor eminenti, si dorescu a frecuent'a jurele ori medicin'a afara din patri'a la vre-o universitate.

2. La unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, cari ar' dori afara din patri'a ori unde, a studiá metalurgi'a, technic'a ori pedagogi'a, pr. si alte studie reali.

3. La doue stipendie de câte 200 fl. v. a. pentru 2 tenerii gr. cat. eminenti, cari aru dori se invetie jurele in academi'a juridica dela Sibiu, ori la alta facultate juridica in patria (in Transilvani'a).

4. La 2 stipendie de câte 100 fl. v. a. pentru 2 studenti gr. cat. miseri, de buna sperantia, si eminenti cari studiédia in gimn. super. din Blasiu, ori si in altu gimnasiu superioru in patri'a.

5. La 3 stipendie de câte 60 fl. v. a. pentru 3 teneri studenti asemenea miseri si cu progresu eminente in studie, cari studiédia in gimnasiulu infer. in Blasiu, ori la vre-unulu din gimnasiele din patri'a.

Tóte din fundatiunea fericitului Metropolitu si Archi-Episcopu Alesandru St. Siolutiu acumu antai'a óra facute curente.

Doritorii de a obtiené vre-unulu din aceste stipendie au de a-si instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si cu testimonie de paupertate dela antisti'a comunale subscrise si de parochulu si de judele procesuale respectiv, si intarite cu sigilele respective, si ale tramite la subsemnatulu Capitulu Metropolitanu — pana in 31 Augustu a. c. st. n., — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Suplicele dupa terminulu prefipu sosite nu se voru luá in consideratiune.

Din Siedinti'a Capitulu Metropolitanu tienuta la 10 Augustu 1878 in Blasiu.

Capitululu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(33) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaid'a, usuatu de studentele Augustinu Anceanu, pentru nesubsternerea testimoniuului recerutu pre terminulu prefipu la Ordinariatulu Metropolitanu gr. cat. despre progresulu facutu in studie, dechiaratu vacante, prin acésta se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de

paupertate subscrise de parochulu si antisti'a comunale respectiva intaritu cu sigilele acestor'a, si vidimate de oficiulu politicu, — dintre concurenti se voru preferi consangeniul piului fundatoriu, déca acesti'a si voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefipu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu. — Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriului Metropolitanu tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(34) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului canonicu Constantinu Alutanu, usuatu de Alesandru Papiu pentru nesatisfacerea obligatiunei sale de vacante, prin acésta se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de paupertate subscrise de parochulu si antisti'a comunale respectiva intaritu cu sigilele acestor'a, si vidimatu de oficiulu politicu. Dintre concurenti se voru preferi consangeniul piului fundatoriu, déca acesti'a isi voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefipu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriului Metropolitanu tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(35) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului Episcopu alu Fagarasiulu Ioanu Bobu, dintre cari unulu usuatu de studentele Nicolau Munteanu devenitu curatu vacante, ér altulu usuatu de studentele Alesandru Anceanu dechiaratu cá atare, pentru nelegitimarea pre tempulu prefipu despre progresulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu, prin acésta se escrie concursu paná in 31 Augustu a. c. st. n.

La aceste stipendie potu concurge teneri studenti de nationalitate romana greco-catolici, nascuti in Tran-

silvani'a, cari au calculi de „eminentia“ in studie si portare morale „buna“.

Concurentii la aceste stipendie au de asi instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si de paupertate subscrise de respectiva antisti'a comunale, de parochulu si intarite cu respectivele sigile si vidimate de oficiulu politicu cercuale, si ale aterne la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu pana la terminulu prefipu, cá-ci cele ce voru sosí dupa acél'a, nu se voru luá in consideratiune.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(36) 2—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 84 fl. v. a. usuatu de Isacu Pompiliu juristu absolutu, — pentru 3 stipendie de câte 63 fl. v. a. parte devenite curatu vacante, parte dechiarate de atari, cum este celu usuatu de Alesandru Popu juristu in anulu alu III-lea pentru nelegitimarea despre progresulu facutu in anulu scolasticu espiratu pre terminulu prefipu, tóte din fundatiunea repausatulu Dr. de medicin'a Simeonu Romantiai, curentate pana in 31 Augustu a. c. st. n.

La stipendiile preatinse potu concurge:

1. Numai acei teneri studenti pauperi, cari sunt nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.

2. Cari au din studie calculu de eminentia si portare morala buna.

3. De impreuna cu studentii de medicin'a si jura, si acelia, cari se voru aplicá la scientiele reali, precum: technica, montanistica si silvanistica.

4. Dintre concurenti voru avé preferintia „coeteris paribus“ cei de origine nobili si consangeni de ai piului Fundatore.

5. Dela concurenti se cere, cá testimoniele scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dé in origine, ori in copia autenticata, se produca carte de botezu, — ér atestatele de paupertate se fia provideute cu subscrierea antistiei comunale si a parochului respectiv si intarite cu sigilulu comunalu si parochialu, precum si cu subscrierea oficiului politicu de cercu, ér in cetati opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfelu ajustate se se substérna pana in terminulu prefipu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, aretandu de una-data si Institutulu unde voiesce a continuá studiile.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

antiarthritica si antirheumatica alui

WILHELM

curatitoare de sange spre a se folosi in ori-care anotempu cá singurulu midilocu curatitoriu de sange cu rezultate sigure.

Cu concessiunea cancel. c. r. de curte datu prin decisiune Vien'a, 7. dec. 1888.	Probata definitiv. Efecte exell. Resultatulu eminentu.	Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. assecurata contra falsificarii. Vien'a, 28 martie 1871.
--	--	---

The'a acésta curatia organismulu intregu, strabate partile intregulu corpu si folosindu-o cá beutura departéza dintr'insulu tóte materiile stricacióse, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; si efectulu siguru este durabilu.

Vindecarea perfecta a arthritei, reumatismului, bóla englezésca, si a altoru bóle invecitate incurabili, ale raneloru, cari puroiéza ne'ncetatu, ale bóleloru genitáli si bubeloru, ale sgrabuntieloru pe trupu si in faciá, ale peteloru, bubeloru si-philitice.

The'a acésta au produsu rezultate forte favorabili mai alesu in inflaturu de ficatu si de splina, cum si in greutáti hemoroidali, in doreri

de nervi, de muschi de incheiaturi, de udu, polutiuni, impotentie, scurgeri la femei etc.

Suferintie cum sunt bólele scrofulóse, inflatur'a ginduriloru sa vindeca iute si perfectu, la aceia, cari beau The'a necurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu si promotoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlu Franciscu Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Wocheiner Feistritz (in Carniolia), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am éra si trebuintia de vreo trei pachete din the'a dtale curatitoare de sange, pentru ca dupa-ce am cumparatu de la dta de 2 ori si am folositu acestu midilocu excellentu „the'a antiarthritica si antirheumatica a lui Wilhelm curatitoare de sange“ m'am convinsu de ajunsu de minunatulu ei effectu. Te rogu se'mi tramiti the'a curatitoare de sange cu receperea plátii prin posta.

Cu totu respectulu

Ioanu Jerala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Tuschkau langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asiú fi cunoscutu mai nainte poterea vindecátore „a theei dtale antiarthritice, antirheumatice, curatitoare de sange“ asiú fi scapatu de multu de o bóla vechia si asiú fi si mai bogatu cu o suma considerabila cheltuita fora scopu pentru restaurarea

sanetátii mele. Pan' acum am trasu acestu midilocu nepretuitu de la Praga din depoulu dtale, astadi me adresezu d'a dreptulu catra dta si Te rogu a'mi tramite cu întórcerea postei 12 pachete pe langa receptiunea plátii. Cu totu respectulu

Josef Dilz.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se 'mi mai tramiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm“ precum mi-ai mai tramisu prin posta. Eu vediu, ca fora the'a dtale nu mai pociu existe. Cu tóta stim'a

Florian Haselsteiner,

Nr. 43 in Klosterthal.

Preste puçinu va urmá continuarea epistoleloru de recunoscintia, fiindu preste potintia a le publicá dintr'odata pe tóte.

Se ve feriti de falsificari si insielatiuni.

On. publicu la cumparare se binevoiesca a reflecta exactu la marc'a si firm'a mea tiparite pe din afara pe pachetu, pentru cá se nu fia insielatu prin falsificari.

Adeverata thea antiarthritica, antirheumatica curatitoare a lui Wilhelm, se póte trage numai din prim'a fabricatiune internationala antiarthritica, antirheumatica curatitoare de sange in Neunkirchen langa Vien'a, séu din depozitele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu in 8 dose, preparatu conformu instructiunei date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separat 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adeverata thea antiarthritica, antirheumatica, curatitoare de sange a lui Wilhelm se mai afla in:

Sabiú la Frid. Thallmayer, comerciante.

Abrud: F. Tones & Comp.

Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.

Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu.

Orastia: Carol Reckert, apotecariu.

Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu.

Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu.

Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu.

Lechintia: Friedr. Scheint, apotecariu.

Feldióra (langa Brasiovu): Friedr. Folberth, apotecariu.

Ili'a, C. Hoffinger, apotecariu.

Sosiorheiu: Max Bucher.

Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu.

Bai'a mare: I. Horacek, apotecariu.

Aiudu: August Binder, apotecariu.

Miercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu.

Romanu (Moldova): Josef Dannffy, apotecariu.

Sedisióra: Iosef B. Teutsch, comerciante.

Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt.

Huniadóra: Friedr. Acker, apotecariu.

Rosi'a: Ludw. Moldovan, apotecariu.

Ocn'a (I. Sabiú): Joh. v. Cronberg, apotecariu.

(23) 15